

SOMOGYJÁD

SOMOGYJÁD

Földrajzi elhelyezkedés	Kaposvártól 18 kilométerre északra fekszik, a Balatontól 35 kilométerre délre, a Kaposvárt Fonyóddal összekötő országút mentén.
Lakosságszám	1625
A település nevének jelentése	A „jó” melléknév régi nyelvi „javad” alakjának személynévi átalakulásából vált helynévvé. A Somogy előtag a megyére utal.
A község történetének fontosabb eseményei	A Laki Thuz család birtokaként említik az első oklevélben. Az 1500-as évektől a Perneszy család tulajdonában volt, az 1700-as évektől viszont már az Esterházyak igazgatták a térség ügyeit. Először, az 1500-as évek előtt, a Galambos puszta környékén álló földvár védelmét élvezte. A falu lakói a török hódoltság alatt költöztek át a Másjádi dűlőbe. Ez volt a község történetének második állomása. Valószínű, hogy a falu a XVII. században települt a harmadik – jelenlegi – helyére.
A település első említése	1329-es oklevél
Az önkormányzat elérhetőségei	Somogyjád Község Önkormányzata 7443 Somogyjád, Kossuth L. u. 42. Fax: 82/489-614 Telefon: 82/489-001, 489-004, 589-017 E-mail: sjad@t-online.hu. www.somogyjad.hu Hivatali székhely, a közös hivatalhoz tartozó települések: Alsóbogát, Edde, Osztopán
Polgármester	Lőrinczné Kiss Ilona
Jegyző	Pirkhofferné Szarka Ilona

Jellemző tevékenységek a községben

- növénytermesztéssel foglalkozó mezőgazdasági vállalkozások
- a lakosság egy része Kaposvárra jár dolgozni

Jellemző termékek, nagyfoglalkoztatók

- Jádi Zrt.
- a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat

Az infrastruktúra kiépítettsége

házi-, gyermek- és fogorvos, védőnői szolgálat, iskola-egészségügyi szolgálat, gyógyszerár, teljes körű szociális ellátás (családi napközi, idősek nappali ellátása, családsegítés és gyermekjóléti szolgálat, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, „Együtt könnyebb” időskorúak bentlakásos intézménye, óvoda, általános iskola, művészeti iskola, szakszolgálat, tanyagondnoki szolgálat, sportcsarnok, konyha, könyvtár – eMagyarország pont, telefon, helyi televízió, kiállítóhely, vendégház, életmódház, posta, bankautomata, takarékbank kirendeltsége, KMB-iroda

A település nevezetességei

- A XVIII. század végén 1793-tól 1803-ig épült a késő barokk stílusú református templom, amely ma Somogyjád egyetlen műemléke (18, 21 kép).
- A katolikus templom az 1980-as évek elején épült Szigetvári György kaposvári építész tervei alapján (10).
- Helytörténet kiállítóhely és vendégház (épült 1936-ban) (22).

A község történetéhez kapcsolódó nevezetes személyek

Illyés Gyula: Irodalomtörténeti pillanat volt, mikor 1967. február 19-én Somogyjádon felgördült a függöny *Az éden elvesztése* című költői oratórium ősbemutatóján. A művet Illyés a somogyjádi irodalmi színpad felkérésére írta. A bemutaton Illyés és felesége is jelen volt.

Iván Béla: Családjával 1956 márciusában költöztek Somogyjára. Általános iskolai tanulmányait itt végezte 1958-tól 1966-ig. Egyetemi tanulmányait követően a Magyar Tudományos Akadémia tudományos ösztöndíjasa lett. A MTA Központi Kémiai Kutatóintézetének tudományos munkatársa, főmunkatársa. 1996 óta az MTA Kémiai Kutatóközpont tudományos tanácsadója, illetve osztályvezetője. 1999-től pedig az ELTE TTK-n egyetemi magántanárként oktat. Vendégkutatóként több évet töltött az Akroni Egyetemen, több alkalommal is dolgozott különböző egyetemeken és kutatóintézetekben Dániában és Németországban. A műanyagok lebomlása és stabilizálása, újfajta előállítási módszereinek, valamint új típusú szerkezettel rendelkező polimerek kutatása terén nemzetközileg elismert tudományos eredményeket ért el. Szerzője, illetve társszerzője több tudományos közleménynek és szakmai előadásnak. Több nemzetközi szakmai folyóirat szerkesztőbizottságának, több szakmai testületnek, bizottságnak és egyesületnek a tagja. Társszerzője a karbokationos polimerizáció elméletéről, folyamatairól és új anyagokról szóló könyvnek.

4

Stamler Imre: Somogyjád díszpolgára. 1959-től 1993-ig az általános iskola igazgatója. Kimagasló érdemei vannak a község oktatásügyének fejlődésében. Somogyország történelme, múltja iránt fiatal kora óta érdeklődött. Régészeti kutatásai során megtalálta 24 fejedelmi és királyi vaskohászati lelőhelyet. Kiderült, hogy Somogyban ép kohós-műhelyek, vasüzemek és kohászati telepek találhatók. Az egyik ilyen feltárt műhelyt 1996-ban mutatták be Somogyfajszon. Ott azóta is működik az Őskohászati Múzeum, amelynek létrejöttében nagy szerepet vállalt. 1966-ban egyike volt azoknak, akik felkérték Illyés Gyulát, hogy írjon egy oratóriumot Somogyjádnek az emberi hatalomról. Somogyjád Illyés Gyula *Az éden elvesztése* című írása által országos hírévé vált. Később az Illyés-műre írta válaszul Déry Tibor a *Szembenézni* című oratóriumot, amelyet szintén bemutattott a Stamler Imre által vezetett irodalmi színpad.

5

A községben rendszeresen megrendezett esemény(ek)

- szeptember 3. szombatja a falunap
- majális
- május utolsó vasárnapja: hősök napja, gyermeknap
- nemzeti ünnepek
- karácsony, Mikulás
- sportesemények
- április utolsó péntekje: Áprilisi Gyerekfoci

Korábbi kiadványok a faluról

- Kraft József monográfiája
- Kiss Norbert Péter – Polgár Tamás – Szántó László: Somogyjád
(Szerkesztő: dr. Bősze Sándor)

A környék nevezetességei

- Alsóbogát: Festetics–Inkey-kastély, Kiskastély, kápolna
- Várda: Szász Endre-kiállítás, Szász-kúria
- Osztopán: Tallián-kastély
- Edde: 1896-ban épült templom

